

Bryssel den 18 juli 2016
(OR. en)

11346/16

ENV 506
FIN 484
MAR 201
AGRI 422
FSTR 47
FC 38
REGIO 59

LÄGESRAPPORT

från: Rådets generalsekretariat

av den: 18 juli 2016

till: Delegationerna

Föreg. dok. nr: 10642/16 ENV 454 FIN 403 MAR 182 AGRI 371 COEST 176 FSTR 34
FC 28 REGIO 41

Ärende: Europeiska revisionsrättens särskilda rapport nr 3/2016 *Bekämpning av eutrofieringen i Östersjön: fler och mer ändamålsenliga åtgärder krävs*
– Rådets slutsatser (den 18 juli 2016)

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om Europeiska revisionsrättens särskilda rapport nr 3/2016 *Bekämpning av eutrofieringen i Östersjön: fler och mer ändamålsenliga åtgärder krävs*, som antogs av rådet vid dess 3481:a möte den 18 juli 2016.

Europeiska revisionsrättens särskilda rapport nr 3/2016 *Bekämpning av eutrofieringen i Östersjön: fler och mer ändamålsenliga åtgärder krävs***– Rådets slutsatser –**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD

SOM ERINRAR OM ramdirektivet om en marin strategi¹, ramdirektivet för vatten², nitratdirektivet³, direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse⁴, EU:s strategi för Östersjöregionen och konventionen om skydd av Östersjöområdets marina miljö (Helsingforskonventionen), som alla innehåller bestämmelser som syftar till att uppnå en god miljöstatus, förbättra vattnets kvalitet och minska näringsämnestillförseln,

1. VÄLKOMNAR Europeiska revisionsrättens särskilda rapport nr 3/2016,
2. NOTERAR att revisionen omfattar åtta medlemsstater som gränsar till Östersjön, varav fyra anslöt sig till EU så sent som 2004 (Polen, Estland, Lettland och Litauen),
3. NOTERAR att man i en färsk rapport⁵ har beräknat att den ekonomiska potentialen för Östersjön, som ett friskt hav med fungerande ekosystemtjänster, kan skapa 550 000 arbetstillfällen och upp till 32 miljarder euro i mervärde fram till 2030,

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/56/EG av den 17 juni 2008 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på havsmiljöpolitikens område (EUT L 164, 25.6.2008, s. 19).

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (EGT L 327, 22.12.2000, s. 1).

³ Rådets direktiv 91/676/EEG av den 12 december 1991 om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket (EGT L 375, 31.12.1991, s. 1).

⁴ Rådets direktiv 91/271/EEG av den 21 maj 1991 om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (EGT L 135, 30.5.1991, s. 40).

⁵ *Turning adversity into opportunity - A business plan for the Baltic Sea* från augusti 2013, beställd av WWF.

4. FRAMHÄVER att eutrofiering är ett stort miljöproblem för alla stater som gränsar till Östersjön och UNDERSTRYKER vikten av att alla länder som bidrar till Östersjöns eutrofiering gör insatser och vidtar omfattande åtgärder för att bekämpa eutrofieringen av Östersjön och förbättra dess vattenkvalitet,
5. NOTERAR att trots att det har vidtagits åtgärder för att minska tillförseln av näringsämnen och att man har uppnått en generellt nedåtgående trend för denna näringsämnestillförsel sedan slutet av 1980-talet, krävs det fler åtgärder, vilka bör vidtas under de kommande åren, för att bekämpa eutrofieringen i Östersjön, inbegripet på regional nivå,
6. VÄLKOMNAR i detta sammanhang den handlingsplan för Östersjön som man enades om inom ramen för Helcom 2007, som innehåller provisoriska krav på minskad tillförsel av näringsämnen per land och som reviderades 2013, NOTERAR att denna handlingsplan beaktas i EU:s strategi för Östersjöregionen från 2009,
7. UNDERSTRYKER att genomförandet av åtgärderna i förvaltningsplanerna för avrinningsdistrikt enligt ramdirektivet för vatten har avgörande betydelse för att uppnå bättre vattenkvalitet, ANSER att kartläggningen av belastning, påverkan och de viktigaste vattenförvaltningsproblemen i de första förvaltningsplanerna från de medlemsstater som gränsar till Östersjön innebär ett framsteg,
8. INSER att eutrofiering är ett mycket komplext problem som beror på ett näringsämnesöverskott från många olika källor; för att effektivt åtgärda eutrofieringen i Östersjön är det viktigt att ta itu med hela spektrumet av och flödet från näringsämneskällor med beaktande av Östersjöns naturliga förhållanden,

Hur medlemsstaterna minskar tillförseln av näringsämnen till Östersjön

9. NOTERAR att det i rapporten konstateras att det saknas ambition och indikatorer för förväntade minskningar av näringsämnen i förvaltningsplanerna för avrinningsdistrikten eftersom de är inriktade på "grundläggande åtgärder" som syftar till att genomföra EU:s direktiv avseende de särskilda aktiviteter som orsakar näringsämnesföroreningar, främst avloppsvatten från tätbebyggelse och jordbruk, FÖRSTÅR att åtgärderna i de första förvaltningsplanerna för avrinningsdistrikt huvudsakligen var inriktade på att minska skillnaderna mellan de fyra medlemsstater som anslöt sig till EU 2004 och övriga EU-medlemsstater, och att fokus därför låg på "grundläggande åtgärder" för att genomföra den befintliga lagstiftningen,
10. INSTÄMMER i revisionsrättens rekommendation att medlemsstaterna bör fastställa åtgärder och mål för minskad näringsämnesbelastning, så att målen i ramdirektivet om en marin strategi och ramdirektivet för vatten uppnås, och att förbättra övervakningen av näringsämnesbelastningen i avrinningsdistrikten och näringsämnestillförseln till Östersjön för att ge medlemsstaterna möjlighet att vidta kostnadseffektiva åtgärder för att minska dessa belastningar i framtiden,

Ändamålsenligheten i åtgärder som ska minska föroreningar orsakade av näringsämnen i avloppsvatten från tätbebyggelse

11. NOTERAR att rapporten konstaterar bristande efterlevnad av direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse, UPPMANAR kommissionen att stödja medlemsstaternas arbete för att förbättra efterlevnaden,
12. UPPMANAR medlemsstaterna att bygga och driva infrastruktur för avloppsvatten på ett så effektivt sätt som möjligt, bland annat genom att om möjligt hjälpa hushåll att ansluta sig till avloppsnät, och fastställa strängare normer än de som föreskrivs i direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse, till exempel de normer som anges i Helcom-rekommendation 28E/5 om behandling av kommunalt avloppsvatten, för avloppsvatten vars avrinning sker till de vatten som inte uppfyller näringsämnesvillkor som är förenliga med god status enligt ramdirektivet för vatten och ramdirektivet om en marin strategi,

13. ERKÄNNER att även om tillämpningen av både direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse och Helcom-rekommendationerna har lett till avsevärda framsteg finns det fortfarande utrymme för förbättringar, till exempel om innovativ och kostnadseffektiv teknik används för att avlägsna fosfor från avloppsvatten och om målsättningarna och åtgärderna i handlingsplanen för cirkulär ekonomi⁶ beaktas,
14. UPPMANAR kommissionen att fortsätta att främja projekt som syftar till att minska näringsämnesbelastningen i Östersjön från Ryssland och Vitryssland, med beaktande av EU-finansieringens hävstångseffekt,

Åtgärdernas ändamålsenlighet när det gäller att minska vattenföroreningar orsakade av näringsämnen från jordbruket

15. FÖRSTÅR att revisionsrätten oroar sig för eutrofiering på grund av jordbruk, UPPMANAR medlemsstaterna att utse lämpliga nitratkänsliga områden i överensstämmelse med uppgifterna i förvaltningsplanerna för avrinningsdistrikten,
16. ÄR MEDVETET OM det ömsesidiga beroendet mellan god vattenkvalitet och optimering av jordbrukets produktivitet och de gemensamma utmaningarna i detta avseende, och därmed behovet av ett intensifierat samarbete mellan representanter från både miljö- och jordbrukssektorn på nationell nivå och EU-nivå,
17. NOTERAR att programmen för landsbygdsutveckling är ett användbart verktyg för medlemsstaterna som stöd till åtgärder för minskat läckage av näringsämnen från jordbruket,

⁶ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén *Att sluta kretsloppet – en EU-handlingsplan för den cirkulära ekonomin*, COM(2015) 614 final, dok. 14972/15 + ADD 1.

18. INSTÄMMER i revisionsrättens rekommendation om att medlemsstaterna när det föreligger risker behöver sätta lämpliga gränser för spridningen av fosfor i jordbruket, fastställa sina handlingsprogram beträffande nitrater på grundval av den senaste vetenskapliga forskningen och genomföra de mest relevanta miljöprogrammen för jordbruket när det handlar om föroreningar orsakade av näringsämnen och inriktade åtgärderna på de områden där de får störst effekt på minskningen av näringsämnesbelastningen,

Mervärdet av EU:s strategi för Östersjöområdet

19. INSER att EU:s strategi för Östersjöområdet har potential att ytterligare stärka internationellt och sektorsövergripande samarbete och utveckling av åtgärder för att bekämpa eutrofiering,
20. UPPMANAR kommissionen att se till att riktade projekt inom ramen för strategin inriktas på hållbar tillväxt i regionen, inbegripet genom intensifierade insatser för att minska eutrofiering och ökat stöd till att rädda Östersjön.

=====